די ארבייטער וועלט

אויסשטעלונג פון אידיש-סאציאלים-טישער ליטעראטור איז וויין

אין די „ליטעראריש בלעטער" וועלכע ערשיינען אין וואַרשע, איז אפגעדרוקט א בריף פון וויין וועגען דער דאזיגער אויסשטעלונג, פון וואס נען מיר ענטנעהמען עס.

דאס פארבאנדס - ביורא פון די „פועלי-ציון" האט צו דער זיבעטער וועלט - קאנפערענץ איינגעאדרעסט אין וויין א גרויסע אויסשטעלונג פון ביכער, בראשורן, צייטשריפטען א. א. וו., וואס האבן א שייכות מיט'ן סאציאליזם אויף דער אידישער נאם. מחמת פארשיידענע סיבות איז די דערמאנטע אויסשטעלונג ערשט איצט צוגענליך פאר דער עפענטליכקייט, וועלכער עס ווערט דערמיט נעגעבן א זעלטענע נעלענגענהייט צו האבן אן איבערבליק איבער דער אידיש-סאציאליסטישער ליטעראטור פאר די לעצטע צוואנציג יאהר.

די אויסשטעלונג איז ניט פולשטענדיג, הגם עס האבען צוגעשיקט מאטעריאלען א סך פארשיענן, ביכלאמעטען פון פרוועטע פערזאנען, פון פארשיידענע ארטן פון דער וועלט. דער דאקטאר אן איך דערף האבען אן אנדערע, אבער ווי דער מחבר זאגט זעלבסט אין איהר ברעה, איז דאס נאר דער אנהויב פון דער ארבעט, וועלכע מוז נאך פארטיפט ווערן. איך בין איבערצייגט, אז איך האב נאך פיל פארגעסן צו דערמאנען, אבער ווי דער מחבר זאגט, אז איך בין באדאכט נעווען צו אריינבאהעפטן אלע ווערק, וואס איך האב נאר נעקענט, וויל דאס וואלט פארלאנגט א גאנצע בוך. איך בין אויך נישט אינפארמירט, אז עס עקזיסטירט אזא ליטעראטור, ווי דאס איז אין דער וואַרשע, וואו עס ווערט ארויסגעגעבן א גאנצע סעריע ביכער וועגען דער אידישער ליטעראטור, אין וועלכע עס ווערט דערמיט נעגעבן א זעלטענע נעלענגענהייט צו האבן אן איבערבליק איבער דער אידיש-סאציאליסטישער ליטעראטור פאר די לעצטע צוואנציג יאהר.

די אויסשטעלונג איז ניט פולשטענדיג, הגם עס האבען צוגעשיקט מאטעריאלען א סך פארשיענן, ביכלאמעטען פון פרוועטע פערזאנען, פון פארשיידענע ארטן פון דער וועלט. דער דאקטאר אן איך דערף האבען אן אנדערע, אבער ווי דער מחבר זאגט זעלבסט אין איהר ברעה, איז דאס נאר דער אנהויב פון דער ארבעט, וועלכע מוז נאך פארטיפט ווערן. איך בין אויך נישט אינפארמירט, אז עס עקזיסטירט אזא ליטעראטור, ווי דאס איז אין דער וואַרשע, וואו עס ווערט דערמיט נעגעבן א זעלטענע נעלענגענהייט צו האבן אן איבערבליק איבער דער אידיש-סאציאליסטישער ליטעראטור פאר די לעצטע צוואנציג יאהר.

— פינף און צוואנציג יאהר.

די וויכטיגסטע ביכער, וועלכע דער „בונד" האט נעווידמעט דער אידישער ארבייטער-שאפט: „די אידישע עמיגראציע", פון 5. הערש. דאס ווערק איז קודם ערשינען אין א פראנצויזישער איבערזעצונג, אבער ווי דער מחבר זאגט זעלבסט, איז דאס נאר דער אנהויב פון דער ארבעט, וועלכע מוז נאך פארטיפט ווערן. איך בין אויך נישט אינפארמירט, אז עס עקזיסטירט אן אנדער ווערק, וועלכע זאל אזוי גוט אינפארמירן וועגן דער אידישער עמיגראציע, ווי דאס ווערק פון ד. שפיטצבערג. „די אידישע עמיגראציע" איז אויך אויסגעגעבן געווארן אין ענגליש, אין וועלכער שפראך עס איז אויך נאך נישט ערשינען קיין ביכער וועגען דער אידישער עמיגראציע. אין ענגליש איז אויך נישט ערשינען קיין ביכער וועגען דער אידישער ארבייטער-באוועגונג, אויסער דעם ביכל פון מ. וינטשעווסקי, וועלכער איז אבער נישט קיין אידישער שרייבער, נאר נאר א פרעמדער, וועלכער שרייבט וועגען דער אידישער ארבייטער-באוועגונג